

Yëkkuö kit Pablo tö Éfeso wakpa a Efesios

Pablo tö yëkkuö i' kit mik ie' bak Roma wötëulewā s'wōto wé a Jesús tté buaë pakè kuëki e' ta. Ì bak ie' ta e' tso' kitule yëkkuö Hechos 28.17-31 e' kī. Pablo tö yëkkuö i' kit Jesús mik erblökwakpa tso' Éfeso ena ipamik e'pa a. E' kēwō ska' ta Éfeso dör kā bua'ie ena eē tajë u tso' ì dalöieke ie'pa tö Skëköl skéie e' dalöioie. E' bua'ie dör ie'pa kéköl eköl kiè Artemisa e' dalöioie (Hechos 19.23-31). Mik Pablo shka' Jesús tté buaë pakök, etā ie' dē'mi Éfeso (Hechos 18.18-21). Erë eē ie' sené bërber ë ta iminea. E' ukuöki ta iskā mineane ta isenë eē duas mañal Skëköl tté kkachök. E' tso' kitule Hechos 19 kī.

Jesús mik erblökwakpa kë wā kabene ku' tajë. E' kuëki Pablo kë wā ì kite tajë e' kī. E' skéie ì buaë tsākië o' Skëköl tö se' a, ier buaë yë' siā e' batamik, e' kī ie' tö ikit kibiie. Ie' tö ichè tö e' kuëki se' kawōta senuk Skëköl kikokaie. E' kit ie' tö yëkkuö i' kī.

Jesucristo wa Skëköl tö se' ulitane tsatkë' Israel aleripa ena pë' ulitane, ñies e'pa er bua'wëitö ñi kī.

Shkë'wè

¹ Ye' dör Pablo. Skëköl wák er wa ye' dör Jesús ttekölpa tsā, e'pa eköl. Ye' tso' yëkkuö i' shtök s'batse'rpa e' tkëulewā darërë Cristo Jesús mik serke Éfeso, e'pa a. ² Skëköl dör S'yé ena Skëkëpa Jesucristo as e'pa er buaë chō ena sene bërë mù a' a.

Skëköl tō se' tsatké Jesucristo batamik

³ Skëköl dör Skëkëpa Jesucristo yë, e' k̄ik̄ok̄asō tajë. Se' batsulewā Cristo mik, e' kueki Skëköl er buaë ché se' a ì kos buaë tso' ie' wā k̄á jaì a e' wa. ⁴ Kam ie' tō k̄á i' yuō, e' yōki se' shukitbakitō as se' dō batse'r, kē k̄i ì sulu t̄a' yēs ie' wōa, se' batsulewā Cristo mik e' batamik. Ie' éna se' dalër tajë, ⁵ e' kueki ie' tō ibikeitsbak tō se' tseratkōitō ila'rie Jesucristo batamik, e' kiane ie' wák k̄i, ñies e' tō ie' ttsë'weke buaë. ⁶ Ie' tō iwé es as se' tō ie' k̄ik̄ok̄a michoë ie' er buaë ché se' a tajë shute e' kueki. E' kos wé ie' tō ilà dalër tajë ie' éna, e' batamik. ⁷⁻⁸ Cristo kōtewā se' skéie, ie' pë tēne, e' wa se' yēnettsā sene sulu ulà a ena se' nuì olo'yé Skëköl tō se' k̄i. E' wa se' isué tō ie' er buaë ché tajë shute se' a. Ñies ie' tō erbikè buaë mé se' a as ì weke ie' tō e' wā ar se' a. ⁹ Ì bikeitsbak ie' tō wè, e' wawéitō ì o' Cristo tō e' batamik. Kuaë t̄a' iblè'wāitō sulitane yōki, erè iwà kkachéitō se' a. ¹⁰ Ie' ibikeitsbak tō mik ikéwō de, et̄a' ie' tō Cristo tkerakā íyi ulitane tso' k̄á jaì a ena k̄á i' a e' wōkirie.

¹¹ Ì kos weke Skëköl tō, e' weke ie' tō iwák er wa wes ie' k̄i ikiane es, wes ie' tō ibikeitseke es. Es sa' dör judiowak e'pa shukitbak ie' tō as sa' dō ie' ichaie, sa' batsulewā Cristo mik e' batamik wes ie' tō ibikeitsbak es. ¹² Ie' tō iwé es as sa' erblé' kewe Cristo mik e'pa tō ie' olo tajë e' k̄ik̄ok̄a. ¹³ Es a' ñies, mik a' tō s'tsatkè tté buaë mok̄i e' ttsé t̄a' a' erblé imik, et̄a' a' bātsewā Cristo mik ena Wiköl Batse'r muk ikablé' e' méitō a' a' iwà kkachoie tō a' dör ie' icha. ¹⁴ Wiköl Batse'r tso' se' a, e' dör iwà kkachoie tō ì kos yé' Skëköl tō tō imeke, se' dör ie' icha, e'pa a aishkuō t̄a', e' meraëitō se' a. E' kueki se' wā ijcher

tö ie' tö se' tsatkeräe da'a. E' kueki ie' olo ta' taië, e' kikökasö.

Pablo tté Skököl ta' Éfeso wakpa ki

¹⁵ E' kueki, mik ye' tö a' tté ttsé tö a' erblöke mokië Skökëpa Jesús mik, ñies mik ye' ittsé tö s'batse'r malepa kos dalëritseke a' tö taië, ¹⁶ e'tami wëstela yë'miyö Skököl a' a' dalërmik kekraë mik ye' ttöke ie' ta' eta. ¹⁷ Ie' dör Skökëpa Jesucristo e' Kököl. Ie' dör S'yé olo ta' taië e'. Ie' a' ye' tso'ie ikiök tö ie' tö a' kimè iWiköl wa as ie' íyi wà ar buaë a' éna, ñies as a' wà ijcher bua'iewa tö yi dör ie'. ¹⁸ Ie' tö se' klöo' ikablé' se' a' e' wà panuk kröröë. E' tso'ie' wà mè se' dör ie' icha batse'rpa esepa a. Ye' tso'ie' ie' a' ikiök tö a' er ñi'úitö as kos kablè ñe' bua' dör ena olo dör e' wà ar a' éna. ¹⁹ Ie' diché ta' taië íyi ulitane tsata. Ì kos ormi ie' a. Idiché e' wa ie' tso' se' erblöke Cristo mik, e'pa kimuk. Ye' tso'ie' ikiök ie' a' tö a' er ñi'úitö as e' kos wà ar bua'ie a' éna. Diché e' dör taië shute, ²⁰ e' wa Cristo kötewa, e' shkeo'kane ie' tö. Diché e' wa ie' tö Cristo tkéka ká jai a' iulà bua'kka íyi ulitane wökirie. ²¹ Ee Cristo tkërka diché ta' taië íyi wökir, íyi wák, íyi kéköl wà diché ta', ese kos tsata. Ie' tkëneka íyi ulitane tsata. Ie' dör ì kos tso' i' ñe ta' ena aishkuö ta' e' tsata. ²² Skököl tö ì kos méwa ie' klö dikia. Ñies ie' tö iméka se' dör ie' icha e'pa kos wökirie. ²³ Se' dör wës Cristo wák chkà es, ta' ie' dör wës s'wökir es. Ie' tö se' wëttseke ì kos kiane ie' ki wè ká i' ki, e' uk. Ie' tso' ká wa'ñe, kè ì a' ie' wöklönuk.

2

Skököl er buaë ché se' a se' tsatkoie

¹ Kam a' erblö Cristo mik, e' yöki a' bak e' wamblök suluë, e' kueki a' bak wes s'duulewä es Skököl a. ² E' kéwö ska' tä a' bak senuk suluë wes wépa kë tö Skököl dalöie esepa ser es. Wimblu sulusi dör ì sulu kos tso' ká i' a e' wökir e' ttö iütök a' bak. Ie' tso' Skököl ttè dalöseukwä wakpa esepa wörieikök. ³ Se' kos bak senuk wes ie'pa es. Ì sulu kos kiane s'wák dër suluë e' ki wamblè, ese wamblök se' bak. Se' erbikè sulu, e' ë wà wamblök se' bak s'wák ttsë'woie buaë. Se' bak wömeulettsa weinuk Skököl ulä a wes pè' malepa es. ⁴⁻⁵ Se' bak duulewä se' nuì ki, erè Skököl tö se' suè er siarè wa tajë. Ie' tö se' dalëritsé tajë. E' kueki ie' tö sene michoë mé se' a. E' dör wes ie' tö se' shké'wékane Cristo tä es. Ie' er buaë ché se' a tajë, e' kueki se' tsatkëne. ⁶ Se' batsulewä Cristo Jesús mik, e' kueki e' dör wes Skököl tö se' shké'wékane Cristo tä ñita es. Ñies ie' tö se' tkéka Cristo tä ñita ká jai a. ⁷ E' kos wé ie' tö es iwà kkachioie aishkuò tä tö kos ie' er buaë ché se' a ì wé Cristo Jesús tö se' dalërmik e' batamik. E' dör tajë shütë kë wöet tä' ekkë. ⁸⁻⁹ Skököl er buaë ché a' a, e' batamik a' tsatkëne, a' erblöke Jesucristo mik e' kueki. E' kë dör ì buaë wé a' tö ie' wörki ese skéie. Ie' tö a' a imé éme wes íyi kadmè es. Ie' tö iwé es as kë yi e' ttsöka tö ie' tsatkée ì buaë wéitö ese batamik. ¹⁰ Ie' tö se' er mane'wé pa'ali se' batsulewä Cristo Jesús mik e' batamik. Ie' tö iwé es as se' tö ì buaë kos ese ù. E' kos bikeitsbakitö as se' ser wes ie' ki ikiane es.

Judiowak ena wépa kë dör es, esepa de wes wák eköl ë es Cristo batamik

¹¹ A' wépa kë dör judiowak, kë a' éna ichökwa tö wes a' bak kam a' erblö Cristo mik e' yöki.

Judiowak wēpa kōs esepa tottola kkuölit tēule tsir iwà kkachoie tō ie'pa dör Skëköl icha. Pē' kē dör judiowak, esepa kiē ie'pa tō tottola kkuölit kē tēule ese wakpa. Es ie'pa tō a' cheke suluē. Ie'pa a a' dör ñá. ¹² A' éna ianú tō a' bak e' butsulettsá bánet Cristo yöki. A' kē bak Israel aleripa shua. Ì uk Skëköl kablē' ie'pa a ena ttē mēne ie'pa a tsakiē e' shua a' kē bak. A' bak senuk ká i' a Skëköl chök kē tá', kē a ì paneta'. ¹³ Erē i'ñe tá a' batsulewá Jesucristo mik. E' kuęki a' dewá Skëköl ska' buaē, Cristo Jesús kōtewá a' skéie, ie' pē tēne a' tsatkoie, e' batamik.

¹⁴ Cristo tō judiowak ena pē' kē dör judiowak, esepa er bua'wé ñi ki. Se' bak ñi bolökpaie, erē Cristo tō se' er bua'wé ñi ki. Ie' tō se' woiéwá ká etkē wakpaie. Ì tō se' wé ñi bolökpaie ese shulé ie' tō ikōtewá krus mik se' skéie e' wa. ¹⁵ Ttē me'atbak Skëköl tō judiowak a dalöiēno, e' tō se' me'ká ñi bolökpaie. Erē Cristo kōtewá se' skéie e' kuęki ttē e' kōs kē diché ta'ia. Skëköl tō iwé es as sa' dör judiowak ena a' kē dör judiowak, e'pa dō ñi yamipae batsulewá Cristo mik wēs wák eköl ě es. Es ie' tō se' er bua'wé ñi ki. ¹⁶ Ì tō se' wé ñi bolökpaie, ese shulé Cristo tō. Ie' kōtewá krus mik se' skéie, e' wa ie' tō Skëköl er bua'wé judiowak ki ena pē' kē dör judiowak esepa ki. Es se' de wēs wák eköl ě es Skëköl a. ¹⁷ Sene bēre Skëköl tá, e' ttē buaē pakök Cristo de, pē' kē dör judiowak e' butsulettsá bánet Skëköl yöki, esepa a, ñies judiowak kē e' butsulettsá bánet esepa a. ¹⁸ Cristo batamik se' kōs dōwami buaē S'yé ska', iWiköl dör eköl ě, e' wa. ¹⁹ E' kuęki i'ñe tá a' kē dör wēs ká kuá'ki wakpa es. A' de

s'batse'rpa k̄jie. Ñies a' de Skëköl ala'rie. ²⁰ Se' dör wes u es. Jesús ttekölpa tsá ena Skëköl ttekölpa, e'pa dör wes u kukulëwö es. Jesucristo wák dör wes u chki es. ²¹ Cristo dör u wöklö'ukwak. Se' kos dör u e' yese alè. Cristo batamik u e' yörmir dö ide u etkue batse'r Skëkëpa a ekkë. ²² Se' batsulewä Cristo mik, ñies se' batsulewä ñi mik, es se' kos dö wes Skëköl wé es, e' a Skëköl serke iWiköl wa.

3

Pablo klöne Cristo tté pakök pë' kë dör judiowak esepa a

¹ Ye' wák tso' wötëulewä s'wöto wé a Cristo Jesús tté pakè kuëki a' kë dör judiowak esepa kimoie. Skëköl er buaë ché a' a tajë, e' kuëki ie' a ye' tso' ikiök a' ki. ² Ye' wä ijcher tö a' wä ittseule tö Skëköl er buaë ché ye' a, e' kuëki ie' tö kanè i' me' ye' a Jesús tté pakök a' kë dör judiowak esepa a. ³ Ibikeitsbak Skëköl tö wè, e' blë'waitö erë iwà kkayë'itö ye' a. E' wà shtétke ye' tö a' a yëkkuö i' ki böt mañat. ⁴ Yëkkuö i' sué a' tö, etä a' éna iwà armi tö Cristo tté blëulewä se' yökikuaë, e' wä ane ye' éna buaë. ⁵ Ibikeitsbak Skëköl tö wè Cristo batamik, e' blëulewä kuaë. Erë i'ñe ta ie' tö iwà kkaché iWiköl wa sa' dör Cristo ttekölpa tsá e'pa a, ñies Skëköl ttekölpa batse'r e'pa a. ⁶ Ttè e' blëulewä se' yökikuaë, e' wä dör i' es: A' kë dör judiowak, esepa kieke Skëköl tö Jesús tté buaë e' wa as i' kos tso' ie' wä mè sa' a, e' mütö a' a ñies, as a' döñak sa' ta ñita wes wák eköl è es, as i' kos muk Skëköl kablë' sa' a e' dö a' ulà a' ñies, a' batsulewä Cristo Jesús mik e' kuëki. ⁷ Skëköl er buaë ché ye' a, e' kuëki ie' diché wa ie' tö ye' me'kã ttè buaë ñe' wakanéuk.

⁸ S'batse'rpa kōs, e' sulula ye' dör. Erë Skëköl er buaë ché ye' a, ie' tö ye' shushtë Cristo tté buaë e' pakök pë' kë dör judiowak esepa a. Ì tso' Skëköl wā ie'pa a Cristo batamik, e' dör buaë shute, kë se' a iwà bikeitsuk ekkë. ⁹ Ñies ì bikeitsbak Skëköl tö wè Cristo wa, e' wà pakök sulitane a ie' tö ye' patké. Ttè e' bak blëulewā ká iaiaë, ie' dör íyi ulitane yuökwak e' wā. ¹⁰ Ie' kë wā ikkayëne yi a ká iaiaë ta, ie' tso' se' dör Skëkëpa Jesús icha e'pa panuk e' kueki. Se' wa ie' tö iwà kkaché j'ñe ta íyi wökir ena íyi wák tso' kë wërta'wā ese kōs a as ie'pa éna iar tö ie' siwā' dör iskië tsakië íyi ulitane tsata. ¹¹ E' kōs wé ie' tö Cristo Jesús dör Skëkëpa e' wa, wēs ie' tö iwà yöbië e' bikeitsbak es. ¹² Se' batsulewā Cristo mik, se' erblöke ie' mik, e' kueki se' dömiwā buaë ttök ie' ta kë suarta', kë wöklör ì a. ¹³ Ye' weirke kōs a dalërmik, e' wa a' ké e' ttsökka. E' kueki ye' tö a' a ichè tö kë a' e' siaukwā.

Pablo tténe Skëköl ta Éfeso wakpa ki

¹⁴ Íyi ekkë kōs kueki ye' e' tkéwā kuchë ki S'yë wörki ttök ie' ta. ¹⁵ Ì kōs dör ttsë'ka ká jai a ena ká i' a, e' tso' ie' ë batamik. ¹⁶ Ie' olo ta' taië shute, e' a ye' tö ikieke tö ie' tö a' er diché iō iWiköl wā. ¹⁷ Ñies ye' tö ikieke ie' a tö Cristo mú ser a' er a, a' erblöke ie' mik e' kueki. Ye' tö ie' a ikieke tö a' e' tkōwā darërëë ñi dalëritsök ñies Skëköl dalëritsök. ¹⁸ Ye' tö ikieke ie' a es as a' ena s'batse'r malepa, e'pa kōs éna iwà ar tö kōs Cristo éna se' dalër, e' dör taië, shoë, batsië, kakkeë, iskië, kë enukwa. ¹⁹ Ye' ki ikiane tö a' éna iwà anū buaë tö kōs Cristo éna se' dalër, e' tkōkā kōs se' kabikeitsö e' tsata. Es ye'

k̄i ikiane aš a' ser buaë yësyësë, kabikeitsö buaë mokië wës Skëköl wák es.

²⁰ Skëköl diché ta' taië, e' tso' iwakanéuk se' er a. Ie' tö ì buaë wëmi se' a, ì kōs kiekēsö ena ì kōs bikeitsekesö e' tsata, e' kuek̄i ie' k̄ikōkašö. ²¹ Aš Skëköl k̄ikōka se' dör Skëkëpa Jesús icha e'pa tö. Ñies ikikōkašö Cristo Jesús kuek̄i kekraë. Es e' idir.

4

Se' dör wës ñi yamipa es Wiköl Batse'r wa

¹ Ye' tso' wötëulewa Skëkëpa Jesús ttè kuek̄i. Skëköl er buaë ché a' a' taië Cristo batamik, e' kuek̄i ye' kköchö a' a' tö a' senú buaë yësyësë wës Skëköl tö a' klöo'bak senuk es. ² A' e' wöowa bërë, a' senú buaë ñita kē kēsik wa. A' ñi dalëritsö, ñies a' ñi dalë'ttsö er bua' wa. ³ A' kōs dör wës ñi yamipa es Skëköl Wiköl wa. A' e' chö darërë aš a' kē ñi blabatsölor ñi yöki. A' senú bërë ñita. ⁴ Se' kōs dör wës wák eköl ë es. Skëköl Wiköl tso' se' ta' e' dör eköl ë. Skëköl tö se' kōs klöo' aš se' ser michoë ie' ta, e' wà paneke se' kōs tö ñita ttsë'ne buaë wa. ⁵ Se' Këköl dör eköl ë, ttè mik se' erblöke e' dör etkë. S'wöskuë etkë a' se' ulitane wösune. ⁶ Skëköl dör eköl ë, e' dör se' ulitane yë. Ie' dör se' ulitane wökir. Ie' tso' iwakanéuk se' ulitane wa, ñies ie' tso' se' ulitane ta.

⁷ Se' kōs dör wës wák eköl ë es, erë Cristo tö imé se' a eköl eköl kanebloie ie' a' kua'k̄i kua'k̄i wës ie' k̄i ikiane es. ⁸ E' dör wës itso' kitule Skëköl yëkkuö k̄i es, e' tö ichë:

“Mik ie' e' aléka ibolökpa k̄i etā ie' míkane ká jai a.

Ibolökpa klö'wéwaitö taië, e'pa mítser iwa e' ta,

ñies ì buaë méitö iwakpa a.”*
Es Skëköl yëkkuö tö ichè.

⁹ Wé ichéitö tö “ie' míkane kákke”, etä çima e' wà dör? E' wà dör tö ie' dè'rö kewe ká dià kaska'.

¹⁰ E' wà kiane chè tö ie' dè'rö ká dià kaska', e' ë mine'kane ká jai a íyi ulitane tsatà ká qos wà ioie ie' olo taië e' wa.

¹¹ Cristo tö diché mé se' a eköl eköl kanebloie ie' a. Se' welepa shushtë ie' tö kaneblok ie' a ittekölpa tsáie. Se' welepa skà shushtë ie' tö Skëköl ttekölpaie. Se' welepa skà shushtë ie' tö ittè buaë pakökwakpaie. Se' welepa skà shushtë ie' tö ittè klö'ukwakpa wökirpaie ena s'wöbla'ukwakpaie ittè wa.

¹² Esepa kanè dör s'batse'r malepa qos wöbla'uk kaneblok buaë ie' a ena ñi kimuk buaë. Se' serke wes ie' ki ikiane es, e' ta se' qos dör wes Cristo chkà es, e'pa er diché kí iërdaë Cristo tté a.

¹³ Es se' qos döraë erblök ñikkëe Jesús dör Skëköl Alà, e' mik. Ñies se' qos wà ijcherdaë ñikkëe se' er a tö wes ie' dör. Se' döraë wes wëm kibineone es. Se' serdaë buaë yësyësë wes Cristo es.

¹⁴ Es se' kë döpaia wes alala es kitër tottola ttè ulitane wa. Esepa dör wes dichawö ppé siwa' tö es. S'wöbla'ukwakpa kache tté wa, e'pa erbikö taië, ie'pa tö ttè pa'ali yuëmi s'kitö'woie. Mik se' kibine Cristo ttè a, etä eseпа kë kitöonukia yi a.

¹⁵ Kë se' e' muktsa kitö'wè kache tté wa. E' skéie ttè moki, ese chekesö ñi a se' ñi dalëritsö e' kueki. Se' tö iwé es, etä se' diché iërke buaë Cristo dör s'wökir, e' ttè qos a.

¹⁶ Cristo batamik se' qos dör wes s'chkà es. S'chkà a s'dichéwö tso', s'kicha tso' ena s'yese skà tso' tsakië, e' qos tso' iëulewa buaë

* 4:8 Salmo 68.18

ñikkëe, kanëblöke buaë ñikkëe ñita. Es se' dör tajë, e'pa kanëblöke Cristo a eköl eköl kanè dör kuā'ki kuā'ki, erë Cristo batamik se' dör wes chkà etkë es, iëulewā buaë ñita, kanëblöke buaë ñita. Es se' mir buaë, ñi kí diché iöke buaë ñikkëe ñi dalër wa.

Kë se' senukiā wes pë' kë tö Skëköl dalöie es

¹⁷ Skëkëpa Jesucristo ttö wa ye' tö a a ichè tö kë se' seria wes pë' kë tö Skëköl dalöie ser es. Ì kos bikeitseke ie'pa tö, e' wà kë dör iie bua'.

¹⁸ Ie'pa erbikè ttsenewatke. Skëköl ttè mokì, e' wà kë ane ie'pa éna yës. Ie'pa er darërëe, e' kuëki sene mokì meke Skëköl tö se' a, e' kë dë' ie'pa ulà a. ¹⁹ Ie'pa er burinewā. Ie'pa e' mettsā ì sulu kukuétökwa darërëe. Ie'pa e' ia'uke sene sulusi wa, kë e' wöklö'utā yës.

²⁰ Erë Cristo ttè kë wa se' wöblane senuk es.

²¹ Mokì a' tö ie' ttè ttsé, a' e' yué ie' ttè mokì wa. ²² E' kuëki se' bak senuk suluë, ese kos olo'yösö. Ñies se' wák dër suluë, e' olo'yösö. E' tö se' kitö'weke ì sulu wamblök. Se' tö iüté es, e' tā se' er sulurdawā.

²³ Erë se' erbiköne kuā'ki buaë yësyësë. ²⁴ Skëköl tö se' wák dër suluë, e' mane'wëttsā pa'alì wes ie' wák es, e' kuëki se' senù yësyësë ena batse'r wes ttè mokì tö ichè es.

²⁵ E' kuëki a' kë kachökia ñi ki. Se' kos dör wes wák eköl è es, e' kuëki ì cheke a' tö ñi a, e' chö ttè mokì wa.

²⁶ A' ulune, e' tā kë iwà wamblar. A' er buanúne kam katuirwā e' yöki. ²⁷ Kë kawö mar bë a as ie' tö a' kō ì sulu wamblök.

²⁸ Yi bak akblök, e' kë akblökia. E' skéie ese kanëblö iwák ulà wa as iulà a iwà dō tā ikakmèitö s'siarëpa a.

29 Ttè sulusi kě chariã. E' skéie a' tō ttè buaë ese ã chõ s'malepa kukua as ie'pa k̄i er tōwã Skëköl mik darërëë. Es a' tō ie'pa k̄imèmi buaë mik ie'pa k̄i ikiane eti. 30 Skëköl tō iWiköl me' se' a iwà kkachoie tō se' dör ie' icha. Es se' wã ijcher moki tō Skëköl tō se' bleraë buaë dõ mik se' tsatkërdattsã aishkuõ tã, e' kèwö ska' tã. E' kuek̄i kě ì sulu wamblariã as Wiköl Batse'r kě eriar. 31 Kě a' kësik blökia ñi k̄i. Kě a' ñi saukia suluë. Kě a' ulunukia ñi k̄i. Kě a' wõñanukia ñi k̄i. Kě a' ñi chökia suluë. Ese kos olo'yõ. 32 E' skéie ì buaë ã ù ñi a. A' ñi saú er siarë wa. Ì sulu wambleke a' tō ñi k̄i, ese nuí olo'yõ ñi k̄i wës a' nuí olo'yé Skëköl tō a' k̄i Cristo batamik es.

5

1 A' dör Skëköl ala'r dalër taië ie' éna, e' kuek̄i a' senú buaë yësyësë wës ie' ser es. 2 A' ñi dalëritsõ kekraë wës Cristo tō se' dalëritsé es. Ie' e' mettsã ttëwã se' skéie. E' wër buaë Skëköl wa wës íyi mekesõ ie' a ala'r buaë masmas es. 3 A' senú wës s'batse'rpa ké senuk es. Kě a' kàne trënu. Kě a' kàne e' ia'ukkã sene sulusi wa. Kě a' kàne íyi kkechök. Íyi ese yök̄i a' e' kkö'nú bua'iewã as kě yi tō a' kkatõ iki. 4 Ttè sulusi kos, ttè kě wã tã' kos, ttè tsuleie kulúie kos, ese kě char. E' skéie Skëköl ã k̄ikõkã. 5 A' wã ijchenú buaë tō wépa trërke ena wépa tō íyi sulusi wambleke, ñies wépa tō íyi kkecheke (e' dör wës íyi diököl dalöie skëkölíe es), esepa kos kě dõpa ì blúie Cristo ena Skëköl e'pa tso' e' a.

Sene buaë yësyësë

⁶ Íyi sulu ekkē kōs kuekī wépa tō Skëköl ttè dalōsewéwa, esepa kī Skëköl kēsik ardaë. E' kuekī kē a' e' muktsa yi a kitō'wè ttè kē wà ta' ese wa. ⁷ Kē a' e' tiuk ie'pa esepa ta, a' e' skō ie'pa yōkī bánet. ⁸ A' bak senuk suluë, e' dör wes a' bak senuk ká ttsettseë a es. Erë i'ñe ta a' tso' batsulewa Skëkëpa Jesús mik, e' dör wes a' serke ká ñí a es. E' kuekī a' senú wes s'ser ká ñí a es. ⁹ S'serke wes ká ñí a es, esepa er buaë, ser yësyësë ena ttō mokië. ¹⁰ A' e' chō e' wōbla'uk i wër buaë Skëkëpa wa ese wa. ¹¹⁻¹² Ì sulu wambleke wépa ser wes ká ttsettseë a es, esepa tō, ese kē dör ìie bua'. Ì sulu wambleke ie'pa tō akirie, ese pakè tō s'jaëwè ekkē. E' kuekī kē ì sulu wamlaria yës wes ie'pa es. E' skéie ì buaë kī ú kekraë. E' tō ie'pa a ikkachëmi tō ì wambleke ie'pa tō e' dör suluë. ¹³⁻¹⁴ Erë ká ñiwe tō íyi ulitane kkachëwa buaë mía ñiweie. E' kuekī mik ì sulu wambleke ie'pa tō e' kkachësö ie'pa a, e' ta ie'pa wëlepá éna iarmi tō e' dör suluë ta ier mane'umi ta imía ser buaë wes ká ñiwe wakpa es. E' kuekī ttè tō ichè i' es:

“A' dör wes s'kapötkëter es, esepa tì'nú, a' dör wes s'duulewa es, esepa shkenúkane, eta Cristo tō a' er ñi'weraë.”

¹⁵ E' kuekī a' ser kkö'nú a' tō. Kē a' senukia wes wépa kē er ta' esepa ser es. E' skéie a' senú yësyësë. ¹⁶ Taië pè' tō íyi sulu wambleke i'ñe ta, e' kuekī ì buaë ormi se' a, e' ta iüsö kōs se' a iormi ekkē. ¹⁷ Kē a' senuk wes kē se' erbikōta' buaë es. Erë ì kiane Skëkëpa Jesús kī tō se' tō iwè, ese wà anú a' éna. ¹⁸ Kē a' e' ttökkaia blo' wa yës. E' tō s'sulu'wëkewa da'a. E' skéie a' senú buaë yësyësë kekraë Wiköl Batse'r diché wa. ¹⁹ Mik a' ñi dapa'uke, eta a' ttsö

ñita Salmo wa ena Skëköl ttsé wa, ñies ttsé meke iWiköl tö a' a ese wa. A' ttsö Skëköl a ikikokaie a' er kos wa. ²⁰ Wëstela chö kekraë Skëköl dör S'yé e' a Skëkëpa Jesucristo ttö wa.

Wes se' ké senuk ñita

²¹ Cristo dalöieke a' tö, e' kuëki a' ñi dalöiö. ²² Alakölpa ké iwëpa dalöiök wes ie'pa tö Skëkëpa dalöieke es. ²³ Alaköl wëm dör ie' wökir wes Cristo dör ie' ichapa wökir es. Ie' dör ie'pa tsatkökwak. Ie'pa dör wes ie' chkà es. ²⁴ E' kuëki alakölpa ké iwëpa dalöiök i kos a wes wëpa dör Cristo icha esepa tö ie' dalöieke es.

²⁵ A wëpa, a' alakölpa dalëritsö wes Cristo tö se' dör ie' icha esepa dalëritseke es. Ie' e' mettsa ttëwa se' skéie. ²⁶ Ie' tö iwé es se' batse'woie. Ie' tö se' paiklé ittè wa as se' dö maneneë Skëköl wöa. E' wà suëkesö mik se' wösune etä. ²⁷ Ie' tö iwé es as se' dö ie' wák wörki batse'r, kë ki i sulu ta' yës, oló ta' taië wes alaköl ulabatsöketke es, ese paiëule buaë, kë iauleka, idatsi' kë wökliöuleka. ²⁸⁻³⁰ Es ñies wëpa ké ilakölpa dalëritsök wes ie'pa e' dalëritsö es. Kë yi e' sauta' suluë. E' skéie se' e' kkö'nù buaë, e' tiö buaë. E' kuëki wëm tö ilaköl dalëritseke, e' wa ie' wák e' dalëritsö. Es ñies se' dör Cristo icha, e'pa dör wes ie' chkà es, e' kuëki ie' tö se' kkö'neke buaë. ³¹ Itso' kitule Skëköl yëkkuö ki i' es: "Wëm kë serpaia yë ena imi e'pa dapömik, e' skéie iserdawa ilaköl ta. Ie'pa bül serdaë ñita ta ie'pa mía wes wák eköl ë es."* ³² Ttè e' dör taië iskië, kë se' éna iwà ar bet. Erë ye' a ta, ttè e' tso' Cristo ena se' dör ie' ichapa e'pa chök. ³³ Erë ñies ttè e' tso' se' a ichök tö wëpa

* **5:31** Génesis 2.24

kos ké ilakölpa dalëritsök wes iwákpa e' dalëritsö es.
Ñies alakölpa kos ké iwëpa dalöiök.

6

¹ A ala'rla, a' yé ena a' mì, e'pa ttö dalöiö Skëkëpa Jesús dalërmik, e' dör buaë yësyësë e' kuëki. ²⁻³ Ttè dalöiëno me'atbak Skëköl tō e' et tō ichè: “A' yé ena a' mì e'pa dalöiö. A' tō iwé es, e' tã a' kawö tköraë buaë ena a' serdaë ká taië ká i' ki.”* Ttè e' dör ttè dalöiëno tsá kablé se' a ilè uk iütè skéie e'.

⁴ A' dör ala'rla yëwöpa ena imiwöpa, kë a' tō a' ala'r uluukã. E' skéie ie'pa tala'ú buaë, ie'pa shulö er bua' wa. Ñies ie'pa wöbla'ú Skëkëpa Jesús ttè wa.

⁵ A' klöulewã kanè mésoie, a' wökirpa tso' ká i' ki, e'pa ttö iütö er mokì wa. Ie'pa dalöiö suane wa painè wa. A' kanëblö ie'pa a buaë wes a' chöpa kanëblök Cristo a es. ⁶ A' kanëblö buaë ie'pa a këkraë, kë dör mik ie'pa tō a' sueke e' ë tã ie'pa wökatoie tō a' dör kanè mésopa buaë ese. Mokì a' dör Cristo kanè mésopa, e' kuëki a' kanëblö ie'pa a kanëë wes Skëköl ki ikiane es. ⁷ A' kanëblö ie'pa a kanëë wes Skëkëpa Jesús wák a s'kanëblö es, kë dör wes s'kanëblö s'ditsö a es. ⁸ A' wã ijcher tō wépa tso' klöulewã kanè mésoie ena wépa kë dör es, esepa kos a Skëkëpa Jesús tō iské meraë eköl eköl wes ì buaë wésö es.

⁹ A' dör kanè wökirpa, a' kanè mésopa dalöiö ñies. Kë ie'pa pauñar. A' éna ianú tō a' ena ie'pa, e'pa kos wökir dör Skëköl tso' ká jai a e'. Se' kos kawötã ie' ttè dalöiök. Se' dör kanè wökirpa ö se' dör kanè mésopa ësepa, esepa kos dör ñies ëme ie' a.

* **6:2-3** Deuteronomio 5.16

Se' e' tsatkõ bë yöki

¹⁰ A yamipa, ibataie ta ye' tö a' a icheke tö a' e' diché iõ kekraë a' batsulewä Skëkëpa Jesús ta e' wa, ñies ie' diché taië e' wa. ¹¹ Ì kos mé Skëköl tö a' a e' tsatkoie ì sulu yöki, e' dör wes ì kos tso' ñippökwakpa wä e' tsatkoie es. E' iõ a' tö as a' e' tsatkõ, e' wa a' e' tköwä darërë bë éna se' kütö'wak e' yöki. ¹² Kë se' ñippöku' s'ditsö ta. E' skéie se' ñippöke iyi sulusi diché ta' kë wërta'wä esepa ta. E'pa dör iyi wökir ena iyi wák tso' ì sulu kos tso' s'pamik wes stui a es ese wëttsuk. ¹³ E' kueki ì kos mé Skëköl tö a' a e' tsatkoie, e' iõ a' tö, e' klö'ú as mik ì sulu datse a' erkiöuk ì sulu wamblök, eta a' a iwöklör. A' tö iwé es kekraë, e' ta a' e' alörakä ì sulu ki ta a' a e' tkërdawä darërë mokjë.

¹⁴ E' kueki a' tso' erki ñippök ì sulu ta. Skëköl ttè mokj e' klö'ú a' tö, e' dör wes ñippökwakpa kipamo es. A' senú yësyësë Skëköl a, e' tö a' kimeräë wes iyi daloie ieke ñippökwakpa tö ibatsi' ki e' tsatkoie es. ¹⁵ Skëköl tö a' er bua'wéne ie' ki Cristo batamik, e' ttè buaë klö'wé a' tö, e' dör a' a wes ñippökwakpa klökkuö iökä as kë ikulirttsä es. ¹⁶ Ñies a' erblö kekraë Skëkëpa Jesús mik, e' dör wes ì tso' klöule ñippökwakpa wä iulä a shoë e' tsatkoie es. E' wa a' tö ì sulu kos patkeke bë tö a' ki ese kos wöklö'weraë. E' dör wes kuaböt wöñarke bö'ie uyeke ñippökwakpa ki, e' wöklö'weke wöshteke ì tso' ie'pa wä iulä a e' wa es. ¹⁷ Skëköl tö a' tsatkeraë, e' bikeitsö a' tö kekraë, e' dör wes iyi daloie tkekekä ñippökwakpa tö iwökir ki e' tsatkoie es. Ñies a' er múwä ie' ttè ki, e' dör wes ie' Wiköl tabè es. ¹⁸ Ì kos a ta ikiö ie' a tö ie' tö a' kimè. Ie' ta a' ttö kekraë iWiköl wa, kë ilo'yar yës. Ñies ie' a ikiö s'batse'r malepa kos ki. ¹⁹ Ñies

ikiö ie' a tö ye' a ttè mèitö wà pakè as ye' tö Jesús tté buaë blëulewà ká iaiäë, e' wà pakö kë suarta'.
 20 Ye' patkëule ttè buaë e' pakök, erë i'ñe ta ye' tso' wötëulewà s'wöto wé a ttè e' kueki. A' ikiö Skököl a ye' ki as ye' tö iwà pakö buaë kë suarta'.

Pablo e' chéat

21-22 Ye' ki ikiane tö a' wà ijcher tö is ye' tso' ena ì weke ye' tö. E' kueki ye' tö yëkkuö i' patkeke Tíquico ulà a. Ie' dör s'yami dalër taië sa' éna. Ie' dör Skökëpa Jesús kanè méso yësyësë ese. Ie' tö a' a ichèmi tö is ye' tso'. Ñies ie' tö a' er diché ièmi.

23 Skököl dör S'yé ena Skökëpa Jesucristo as e'pa tö sene bërë mù s'yamipa kos a. Ñies as Skököl tö ie'pa kimù ñi dalëritsök buaë. Ñies as ie'pa erblö Skököl mik këkraë. 24 As Skököl er buaë chö wépa éna Skökëpa Jesucristo dalër këkraë kë manerta'ttsa esepa kos a.

Tte Pa'ali Me' Skëköl tö Se' a
New Testament and Shorter Old Testament in Bribri
(CS:bzd:Bribri)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bribri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Bribri

bzd

Costa Rica

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Shorter Old Testament

in Bribri

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

70b70297-578d-5d61-9b6f-3119201e28ca